

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

EĞİTİCİ OYUNCAKLAR

ANKARA 2008

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ -1	3
1. OYUNCAĞIN TANIMI	3
1.1. Oyuncakların Çocukların Gelişimine Olan Etkileri	5
1.2. Eğitici Oyuncaklar	7
1.2.1. Tanımı ve Önemi	7
1.2.2. Eğitici Oyuncaklar çocukların gelişimine Olan Etkisi	8
1.2.3. Eğitici Oyuncak Çeşitleri	12
UYGULAMA FAALİYETİ	23
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	25
ÖĞRENME FAALİYETİ -2	26
2. EĞİTİCİ OYUNCAĞI HAZIRLAMA	26
2.1. Eğitici oyuncağın hazırlanmasında dikkat edilecek noktalar	26
2.2. Eğitici Oyuncak Yapımı	27
2.2.1. Eğitici Oyuncağın Planlanması	27
2.2.2. Kullanacağı Araç-Gereci Hazırlama	31
2.2.3. Eğitici Oyuncağı Yapma	32
2.3. Eğitici Oyuncağı Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarında Uygulama	33
2.4. Hazırlanan Eğitici Oyuncakları Değerlendirme	36
UYGULAMA FAALİYETİ	38
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	40
MODÜL DEĞERLENDİRME	41
CEVAP ANAHTARLARI	42
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	43
KAYNAKLAR	44

AÇIKLAMALAR

KOD	761CBG027
ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL/MESLEK	Erken Çocuklukta Öğretmen Yardımcılığı-Özel Eğitimde Öğretmen Yardımcılığı
MODÜLÜN ADI	Eğitici Oyuncaklar
MODÜLÜN TANIMI	Eğitici oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine etkileri ve çeşitleri hakkında bilgi edinme, Eğitici oyuncak hazırlama ve uygulama becerilerinin kazanıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	Eğitici oyuncak yapmak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında, eğitici oyuncak tanımaya, dolgu oyuncak hazırlamaya dayalı doğru etkinlikler hazırlayıp uygulayabileceksiniz Amaçlar: 1. Uygun ortam sağlandığında eğitici oyuncak tanımaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceksiniz. 2. Uygun ortam sağlandığında eğitici oyuncak hazırlamaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kaynak kitaplar, bilgisayar, projeksiyon, fotoğraflar, afiş, broşür, dergiler, uyarıcı pano, tepegöz, fotoğraflar, CD, VCD, televizyon.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla hazırlanan ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci

Oyun oynamadan büyüyen birini gördünüz mü? Bireyler yetişkin olduğunda bile oyuna devam ederler. Evinde küçük kızıyla birlikte evcilik oynayan bir anne, oğluyla maç yapan bir baba, torunuyla parkta taş toplayan, sonra onlarla oynayan bir dede, oyunun hayatımızdaki yerini gösteren örneklerdendir. Oyun, eğlendiren, öğreten, çocukların duygularını, düşüncelerini ve gereksinimlerini en iyi ifade ettiği, yetişkinlere kendi iç dünyası ile ilgili ipuçları verdiği önemli bir etkinliktir.

Oyunun çocuğun gelişimine olan önemi saymakla bitmez. Çocuk oyun oynarken oyuncakları ile kendisine ayrı bir dünya yaratır. Oyunların vazgeçilmez öğeleri olan oyuncaklar, çocuğun zihinsel, bedensel ve psiko-sosyal gelişimlerini destekleyen, hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştiren en değerli araçlardır.

Erken çocukluk döneminde çocuğun, simgeleri kullanma, algılama, yeni kavramlar oluşturma gibi bilişsel becerilerinin ve tüm gelişimlerinin desteklenmesi için eğitici oyuncakları kullanması yararlıdır.

Bu modül ile eğitici oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine etkileri ve eğitici oyuncak çeşitlerini öğrenecek, eğitici oyuncak yapma ve uygulama becerisi kazanacaksınız. Edindiğiniz bilgileri ve uygulama deneyimlerini günlük yaşantınızda ve bölümle ilgili alanlarda kullanabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, eğitici oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine etkilerini kavrayarak çeşitleri konusunda bilgi edineceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Eğitici oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine olan etkileri ve eğitici oyuncak çeşitleri ile ilgili çeşitli kaynaklardan ve internetten bilgi ediniz.
- Topladığınız bilgilerden ve konu ile ilgili resimlerden oluşan bir uyarıcı pano hazırlayınız.
- Hazırladığınız uyarıcı panoyu sınıfınıza asarak öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. OYUNCAĞIN TANIMI

Yapılan araştırmalar, çocukların gerek zihinsel, gerekse bedensel gelişiminde oyun kavramının ön plana çıktığını gösteriyor. Oyun oynamak, sanıldığı gibi zaman geçirmeye yarayan, belli kuralları olan, eğlence amaçlı bir aktivite olmanın ötesinde, çocuğa gelecek yaşantısında gerekli olacak her türlü bilgi ve beceriyi kazandırmada hazırlık niteliği taşır.

Çocuğun kas gelişimini sağlayan, enerjisinin boşalmasına yol açan oyun, arkadaşları ile iletişimi ve işbirliğini de sağlayarak onun dünyasını biçimlendirir.

Oyunla dünyayı değerlendirmeye ve anlamaya başlayan çocuk, aynı zamanda toplumsal ilişkileri, kuralları, yenmeyi, yenilmeyi öğrenmeye başlar. Kurallara uymanın zorunluluğunu da oyun ortamında keşfeder ve yüklendiği rolün üstesinden gelebilmek için çabalarken, diğer taraftan da sorumluluk duygusunu öğrenir.

Resim 1.1: Oyun, hayatın ilk yıllarından itibaren önemlidir

Oyunun çocuğun gelişimine olan önemi saymakla bitmez. Çocuk oyun oynarken oyuncakları ile kendisine ayrı bir dünya yaratır. Oyunların vazgeçilmez öğeleri olan oyuncaklar, çocuğun zihinsel, bedensel ve psiko-sosyal gelişimlerini destekleyen, hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştiren en değerli araçlardır.

Resim 1.2: Oyun çocuğun hayal gücünü geliştirir

1.1. Oyuncakların Çocukların Gelişimine Olan Etkileri

Resim 1.3: Oyuncaklar çocuğu eğlendirirken eğitir

Bebekler, doğar doğmaz dış dünyayı duyu organları aracılığı ile tanımaya başlar. Çevresinde bulunan her nesne onun için uyarıcı ve öğretici niteliğindedir. Hızla büyüdüğü ve değiştiği ilk yıllarda oyun ve oyuncaklar, bebeğin neredeyse tüm zamanını alır.

Oyunların vazgeçilmez öğeleri olan oyuncaklar, çocuğun zihinsel, bedensel ve psiko-sosyal gelişimine yardımcı olur. Bir yandan eğlenceli anlar yaratırken diğer yandan da etkili bir eğitimsel görev üstlenir. Oyuncak, bebeği oyalayarak annenin rahat etmesini sağlayacak bir nesne olarak değil, önemli bir eğitim aracı olarak görülmelidir.

Resim 1.4: Kumda oynamak, çocuğu hem eğlendirir, hem rahatlatır.

Çocuğun gelişiminde bu derece önemli rol oynayan oyuncakların seçimini özenle yapmalı oyuncak seçerken şu noktalara dikkat edilmelidir:

- Seçilen oyuncak çocuğun yaşına, gelişim seviyesine, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olmalı,
- Oyuncak sade, ayrıntıları az, sivri köşeleri yuvarlatılmış, kaliteli malzemeden yapılmış olmalı,
- Oyuncakın biçimi ve boyutları, kullanacağı amaca ve oyun alanına uygun olmalı,
- Oyuncak, dayanıklı, sağlam olmalı, kolayca temizlenmeli,
- Seçilen oyuncak hava koşullarına ve uzun süre kullanıma elverişli olmalı,
- Oyuncak çok yönlü olmalı,

Resim 1.5: Oyuncaklar çocuğun gelişimine uygun olarak seçilmelidir

- Oyuncak çocuğun gelişim alanlarının tümünü birden destekleyebilecek zengin uyarıcıları içermeli,
- Oyuncakın yanıcı, parlayıcı nitelikleri olmamalı, boyası çıkmayan, parlak, canlı renklerde, zehirsiz boya ya da vernikle boyanmış olmalıdır.

Resim 1.6: Çocuk için her şey bir oyuncak olarak düşünülebilir

1.2. Eğitici Oyuncaklar

1.2.1. Tanımı ve Önemi

Eğitici oyuncaklar, çocuklara erken yaşta kazandırılmak istenilen kavramları (eşleştirme, farklı olanı bulma, parçaları birleştirme, gruplama, sıralama, ilişki kurma v.b.) hem eğlendirici, hem de eğitici yöntemlerle çocuğa öğretmeye yardımcı olan oyuncaklardır.

Bebeklikten itibaren eğitici oyuncaklar, çocuğun gelişiminde önemli rol oynamaktadır.

Resim 1.7: Çocukların gelişim seviyelerine göre eğitici oyuncaklar değişiklik gösterir

Eğitici oyuncaklarla çocukların yalnızca bilişsel gelişimi değil, tüm gelişimleri desteklenir. Buna göre eğitici oyuncaklar; çocukların bilişsel, dil ve öz bakım becerisini desteklemek amacıyla sistemli bir şekilde geliştirilmiş, aynı zamanda sosyal-duygusal ve motor becerilerinin gelişimini destekleyen, çocukların oynayarak öğrenmesini sağlayan oyuncaklar olarak tanımlanır.

Eğitici oyuncaklar, çocukların gelişim seviyelerine göre farklılık gösterir. Örneğin; 0-3 yaşına kadar olan dönemde işitme, dokunma, görme duyularını uyaran mobiller, oyun battaniyeleri v.b. oyuncaklar hazırlanabilir. Daha büyük yaşlardaki çocuklar için ise, tek başına ya da grupta oynayabilecekleri tombalalar, dominolar, eşleştirme kartları, yap-bozlar parça- bütün oyunları uygun olur.

Resim 1.8: 0-3 yaş döneminde çocuğun yatağına takılabilecek bir eğitici oyuncak

1.2.2. Eğitici Oyuncaklar çocukların gelişimine Olan Etkisi

Oyuncaklar; zekâyı, hayal gücünü, duyuları geliştiren, bedensel, ruhsal, dil ve sosyal gelişimi destekleyen materyallerdir.

Erken çocukluk döneminde çocuğun, simgeleri kullanma, algılama, yeni kavramlar oluşturma gibi bilişsel becerilerinin ve tüm gelişimlerinin desteklenmesi için eğitici oyuncakları kullanması yararlıdır.

- Problemlere deneme- yanılma yoluyla çözümler bulmasını sağlar.
- Eğitici oyuncaklar, çocukların çeşitli renk, boyut ve şekil kavramlarına, sayısal, yazınsal kavramlardan haberdar olmalarına yardımcı olurlar.
- Çocuk oyuncakları sayesinde eşyaların mekândaki durumlarını da tanır. (orada, arkada, yanda v.b) yani çocukta mekân kavramı gelişir.

Dil gelişiminin desteklenmesinde eğitici oyuncakların önemi;

- Grupla oynanan eğitici oyuncaklar çocukların birbirleri ile iletişim kurmalarını sağlar. Bu da çocukların alıcı ve ifade edici dil becerilerinin gelişimine katkı sağlar.
- Çocuğun dil gelişimini desteklemek için hazırlanmış eğitici oyuncaklarla çocuk, yeni kelimeler öğrenir, bir durumu ya da olayı anlatma, soru sorma, cevap verme becerileri geliştirir.
- Verilen görsel ya da sözel ipuçları ile hikaye anlatma, resimli kartlarla yeni hikayeler oluşturma, dilimizi doğru kullanma becerileri gelişir.

Resim 1.11: Kartlarla yeni bir hikâye oluşturma dil gelişimini destekler

Sosyal ve Duygusal gelişiminin desteklenmesinde eğitici oyuncakların önemi;

- Eğitici oyuncaklarla oynamak, bağımsızlık, kendine güven duygularını geliştirir.
- Çocuğun başladığı bir işi sürdürebilme ve sonuçlandırma becerisi kazanmasına yardımcı olur.

- Arkadaş grubu ile oynama, paylaşma, yardımlaşma, işbirliği yapabilme, sırasını bekleme, kurallara uyma, kazanma, kaybetme, rekabet gibi sosyal becerilerin gelişmesine yardımcı olur.
- Eğitici oyuncaklarla oynarken çocuk duygularını da ifade etme olanağı bulur. Yapabildiğinde, kazandığında ya da bitirdiğinde sevinç, bunun tam tersinde kızgınlık, öfke, şaşkınlık gösterir. Duygularını dile getirir. Çocuk hem oyun oynadığı, hem de bir gruba dahil olduğu için mutlu olur
- Bunların dışında çocukların öz bakım becerilerini destekleyen eğitici oyuncaklar hazırlanarak, giyinme, soyunma, bağcık bağlama gibi kişisel ve çevre temizliği konularında davranış ve duyarlılık kazanmaları sağlanabilir.

Resim 1.12: Grup halinde oynanan oyunlar, sosyal gelişimi, duygusal gelişimi destekler

Psiko- motor gelişiminin desteklenmesinde eğitici oyuncakların önemi;

- Eğitici oyuncaklar, parmak ve el kaslarının etkili olarak kullanılması, el-göz koordinasyonu gibi becerilerin gelişimini destekler.
- Küçük kasların motor gelişimine katkı sağlar.

Gelişimin her alanını desteklemesi açısından eğitici oyuncaklar, farklı yaş ve gelişim düzeyindeki tüm çocuklar için çok önemlidir.

1.2.3. Eğitici Oyuncak eřitleri

Çocukların etkin olarak katılım gösterdikleri oyunla eğitim onların zgven duygularının, problem çözme, sorunları ile baŗa çıkabilme becerilerinin, bağımsız dŗnme glerinin, çok yönlü yaratıcılıklarının geliŗmesinde çok önemlidir. Eğitici oyuncaklarda bu amaçlara ulaŗılmasında önemli bir yer tutar.

1.2.3.1. Kavramların geliŗtirilmesine yardım eden oyuncaklar

Erken ocukluk döneminde çocukların belirli kavramları öğrenmeleri gerekir. Eğitim kurumlarında đretmen yaptığı yıllık, günlük planlarda renk, ŗekil, sayı, boyut, zaman vb. kavramlara da yer verir. Eğitici oyuncaklar, planda yer alan bu kavramların zevkli, kolay ve doğru đrenebilmesinde yardımcı olurlar. Erken ocukluk döneminde ele alınması önerilen kavramlar ŗunlardır.

- **ŗekil kavramı** (büyük-orta-küçük, yuvarlak, kare, đgen, dikdörtgen, bütün-yarım, düz-eğri, kenar-kŗe v.b)

Çocukların geometrik ŗekilleri tanımlarına ve öğrenmelerine yardım eden alıŗma ve etkinliklerdir. ŗekil kavramı, günlük plan içinde yer alan tüm etkinlikler yoluyla çocuklara kazandırılabilir. Örneğin; đretmen đgen, yuvarlak, daire ŗeklinde omak kuklalar hazırlayarak, hikâye anlatabilir.

Resim 1.13: ŗekil kavramını destekleyen bir eğitici oyuncak

Uzayda konum kavramı ile ilgili hazırlanmış pek çok kartlar, pazen tahtalar, çocuklar tarafından bireysel ya da grupça oynanabilmektedir. Öğretmen mekânda konum kavramı ile ilgili pek çok kart hazırlayabilir ve öyküler oluşturabilir.

Resim 1.16: Bu çadırı oynarken, çocuklara mekan kavramı verilebilir

- **Sayı kavramı** (1-20 arası sayılar, basit toplama, çıkarma işlemleri)

Çocuklara saymayı öğretmek, sayıları tanıtmak, sayıların birbirleriyle olan ilişkisini kavramlarına yardım etmek amacıyla yapılan etkinliklerdir. Tüm kavramlarda olduğu gibi bu dönemde kazanılan sayısal bilgiler çocuğun eğitimi için sağlam bir temel oluşturur. Oyuncaklar basitten karmaşığa doğru hazırlanmalıdır.

Resim 1.17: Oyuncaklar yardımı ile çocuklar sıkılmadan sayı kavramını öğrenir

Resim 1.18-19: Sayı kavramını destekleyen oyuncaklardan abaküs

➤ **Renk kavramı** (ana renkler, ara renkler)

Renk kavramı, çocukta 2 yaşından sonra gelişmeye başlar. Çocuklar zıt renkleri, daha kolay öğrenirler. Çeşitli dominolar, kartlar, tombalalar hazırlanarak, renk kavramı oyun yoluyla öğretilebilir.

Resim 1.20: Boncuklarla oluşturulan şekiller, renk kavramını destekler

Resim 1.21: Hem renk, hem de sayı kavramını destekleyen bir eğitici oyuncak

- **Nicelik (miktar) kavramı** (az-çok, hiç-hepsi-çoğu-birçoğu-hiçbiri-birkaçı-yarısı v.b.)

Erken çocukluk dönemindeki çocuklar başlangıçta, nicelik kavramıyla ilgili işlemlerde görsel algılamayla yapılan çalışmalarda daha başarılıdırlar. Çocuklar, azlık çokluk kavramıyla ilgili kavramı kazanırken, aralıklı çizilmiş aynı sayıdaki bir nesneyi boşluk bırakmadan çizilip gördüğünde aralıklı olanın daha çok olduğunu söyler. Bunun zamanla eşit olduğunu öğrenir. Aynı örnek, sıvı dolu uzun ve kısa olan bardaklarla da yapılabilir.

- **Boyut Kavramı** (büyük-küçük, uzun-kısa, geniş-dar, yüksek-alçak, kalın-ince v.b)

Resim 1.22: Boyut kavramını geliştirici oyuncaklara bir örnek

Boyut kavramına ait ilk davranışlar 2-3 yaşındaki çocuklarda büyük-küçük olanı tanıma ayırt etme ile ortaya çıkmaktadır.

1.2.3.2. Gözlem Becerisinin Gelişmesini Sağlayan Oyuncaklar

Yaşam ve öğrenme görsel uyarıcılarla dolu bir dünyada devam etmektedir. Sosyal yaşam hakkında bilgi edinmenin önemli bir yolu olan görsel yetenek öğrenmede etkilidir. Görme duyusuyla elde edilen bilgiyi anlamak için birey görsel izlenimlerini anlamlı bir şekilde örgütlemeli, sınıflamalı ve genelleyebilmelidir. Bireyin gördüğü kavrama yeteneği olan görsel algılama okuma-yazmaya hazırlık çalışmalarında önemli bir yer tutmaktadır.

Gözlem becerisinin gelişmesini sağlayan etkinliklerle amaç;

- Verilen yönergeyi anlama ve uygulama davranışını desteklemek,
- El-göz koordinasyonunu geliştirmek ve amaca yönelik kalem kullanma becerisini desteklemek,
- Şekil – zemin ayrımı yapma yeteneğini geliştirmek,
- Nesnenin şekil, durum ve büyüklük özelliklerinin değişik durumlarda değişmeden kaldığını algılama becerisini desteklemek,
- Genelleme yeteneğini geliştirmek,
- Nesne ve şekillerin birbirlerine göre konumlarının algılanmasını sağlamak,
- Nesnelerin kendisi ve birbirleriyle ilişkilerinin algılanmasını geliştirmektir.

Bu etkinlikler çocukların gelişimsel özellikleri ve bireysel farklılıkları dikkate alınarak basitten zora doğru planlanmalıdır.

Resim 1.23

1.2.3.3. Bellek Geliştirici Oyuncaklar

Belleği çalıştıran, problem çözme becerisini geliştiren oyun materyalleri; Yap-boz, takmalı, sökmeli oyuncaklar, ip ve boncuk, halka, anahtar, kilit, ayna, büyüteç, mıknatıs, boncuklu hesap tahtası, kitaplar.

Erken çocukluk dönemine uygun önerilen bellek geliştirici oyuncaklar

Yeni doğanda;

- Hareketli oyuncaklar: (Göz odaklamasını teşvik eder; işitsel uyarı sağlar)
- Parlak renkli, kalın desenli kitaplar
- Geçmeli oyuncaklar: (Dokunsal uyarı yapar ve güvenlik hissi verir.)
- Müzikli oyuncaklar: (Dikkatin artmasını sağlar ve sakinleştirir)
- Çıngırdaklar: (Sesleri farketmesini sağlar)
- Kırılmaz Aynalar : (Bebğin kafasını kaldırmasını teşvik ederek, kendini keşfetmesini sağlar)

6. ay +

- Üst üste koyma oyuncakları: (Görsel uyarı ve küçük kas koordinasyonunu geliştirir.)
- Davullar
- Toplar: (Kavrama, atma hareketleri ile dokunsal uyarı sağlar.)
- Kumaş faaliyet kitapları

12.ay +

- Bloklar ve üst üste koyma oyuncakları: (El ve göz koordinasyonunu geliştirir)
- Doldurulmuş oyuncaklar: (Sosyalleşmeyi ve duygu gelişimini öğretir.)
- Şekil düzenleme: (Görsel ve dokunsal uyarı sağlar)
- Basit yapbozlar: (Parmak becerisi ve göz el koordinasyonu geliştirir)
- Düğmeli, kollu, kapaklı oyuncaklar

24.ay +

- Telefonlar, aletler, bilgisayar oyunları: (Büyükleri taklit ederek rol yapar)
- Vurmalı setler: (Sebeup ve sonuç ilişkisi kurmasını sağlar, küçük kas gelişimini destekler)
- Oyuncak bebekler/bebek setleri: (Kendisine rol geliştirmesini sağlar)
- Sanat ürünleri: (Yaratıcılığı ve hayal gücünü teşvik eder)
- Bloklar(hacim kavramının gelişimini destekler)
- Kitaplar: (Kelime hazinesini, dikkat genişliğini zenginleştirir)

3-5 yaş

- Evcilik, okul oyunları ile bebekler, mutfak ve doktor muayene aletleri,
- Dil gelişimi için: renkli tuşları olan piyano, müzik ve öykü kasetleri ile kuklalar vb.
- Matematiğe hazırlamaya yönelik: resim ve sayı eşleme oyunları;(domino, kıзма birader ve sayı kartları)

Resim 1.25: Satranç (dama)

Resim 1.28: Çocuklar, oyuncakları ile oynarken, problemleri çözmesini öğrenirler

Resim 1.29:Oyuncaklar, sadece çocukları oyalamaz, aynı zamanda zihinsel fonksiyonlarını da geliştirir

1.2.3.4. Problem Çözme Becerilerinin Gelişmesine Yardım Eden Oyuncaklar

Çocuklar aletlerin nasıl çalıştığını düşünerek bulma, yeni kelimeler ve fikirleri öğrenme, güçlü kaslar oluşturma ve bunları kontrol edebilmeyi öğrenme, hayal gücünü geliştirme, problem çözme ve işbirliği yapabilme gibi pek çok beceriyi oyun oynarken öğrenir.

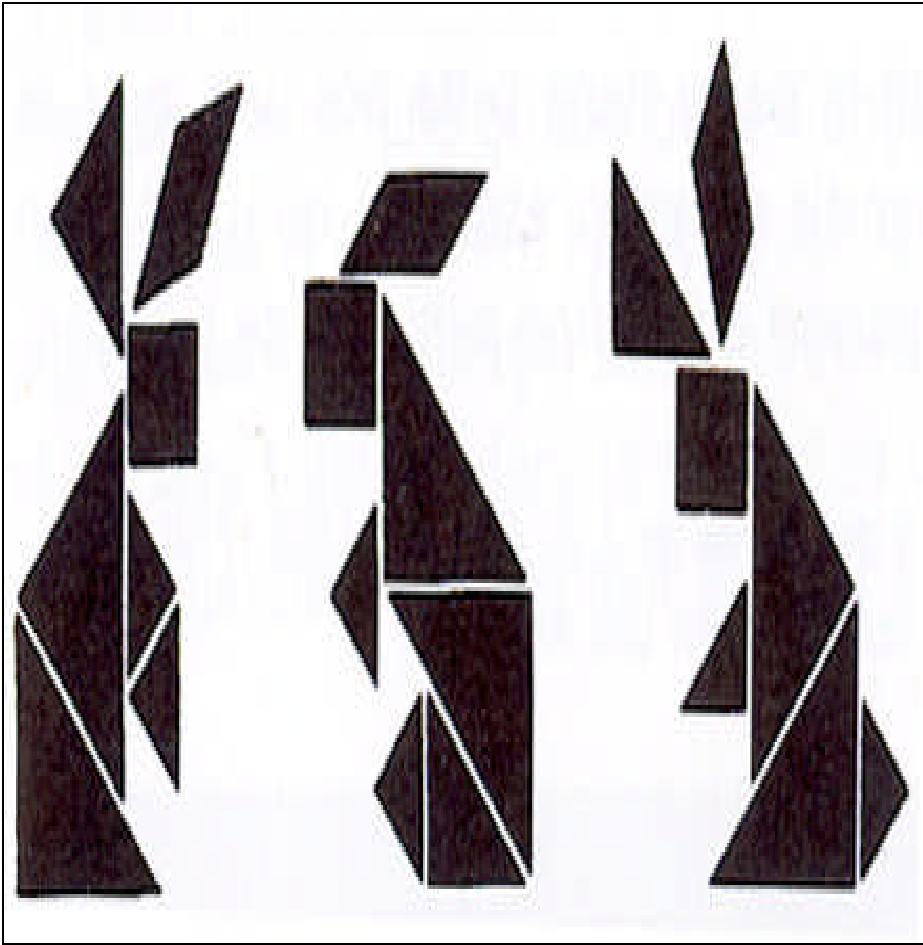
Çıngıraklar, basınca öten oyuncaklar, toplar, yap bozlar, boncuklar ve kart oyunları çocukların el-göz koordinasyonunu geliştiriyor, problem çözme ve işbirliğini teşvik ediyor ve aletlerin çalışmasında fikirler yaratılıyor.

Problem çözme becerisini geliştiren belleği çalıştıran, oyun materyalleri; Yap-boz, takmalı, sökmeli oyuncaklar, ip ve boncuk, halka, anahtar, kilit, ayna, büyüteç, mıknatıs, boncuklu hesap tahtası, kitaplar.

Etkinlik:

Tangram, problem çözme, nesneleri tanıma konusunda çocukları çok geliştirdiği bilinen bir oyuncak. Oyun çok basit. Çeşitli boyutlarda üçgenler size temel malzemeler olarak veriliyor. Bunlarla size verilen şekilleri üretiniz.

Şimdi ilk olarak bu şeklin fotokopisini çekip bir kartona yapıştırın güzelce kesin. Bir marangoza ahşap tanda yaptırabilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Eğitici oyuncakların çocuğun gelişimine etkileri ile ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yaparak sınıf ortamında sunum yapınız.

	İşlem Basamakları	Öneriler
1.	➤ Eğitici oyuncakların çocuğun gelişimine etkileri ile ilgili bilgi ve resim araştırınız.	➤ Konu ile ilgili olabildiğince çok kaynaktan gazete, dergi ve internetten araştırma yaparak bilgilerinizi çeşitlendiriniz.
2.	➤ Konu ile ilgili edindiğiniz bilgileri ve resimleri çeşitli gazete, dergi vb. kaynaklardan faydalanarak sınıfta sunum yapacak şekilde hazırlayınız.	➤ Konu ile ilgili edindiğiniz resimleri renkli fon kartonu üzerinde dizayn ederek uyarıcı pano oluşturun.
3.	➤ Hazırladığınız bilgileri ve resimleri sınıfta sunum yaparak öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Evinizde bulunan ve çevrenizden edindiğiniz eğitici oyuncakları sınıfa getirerek uyarıcı bir köşe hazırlayınız.
4.	➤ Sunumunuz bitince konu ile ilgili arkadaşlarınızın görüşlerini alınız. Varsa sorularını cevaplayınız.	➤ Arkadaşlarınızdan çocukken oynadıkları eğitici oyuncaklarla ilgili özel anılarını paylaşmalarını isteyiniz. ➤ Sınıfa getirdiğiniz eğitici oyuncakları arkadaşlarınıza dağıtarak duygu ve düşüncelerini öğreniniz.
5.	➤ Yaptığınız çalışma ile ilgili raporu öğretmeninize teslim ediniz.	➤ Raporlarınız ve açıklamalarınız açık ve anlaşılır olmalıdır.

DEĞENDİRME KRİTERLERİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

	Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1.	➤ Eğitici oyuncakların çocuğun gelişimine etkileri ile ilgili bilgi ve resim araştırdınız mı?		
2.	➤ Konu ile ilgili edindiğiniz bilgileri ve resimleri çeşitli gazete, dergi vb. kaynaklardan faydalanarak sınıfta sunum yapacak şekilde hazırladınız mı?		
3.	➤ Hazırladığınız bilgileri ve resimleri sınıfta sunum yaparak öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaştınız mı?		
4.	➤ Sunumunuz bitince konu ile ilgili arkadaşlarınızın görüşlerini alınız. Varsa sorularını cevapladınız mı?		
5.	➤ Yaptığınız çalışma ile ilgili raporu öğretmeninize teslim ettiniz mi?		
	Toplam		

Değerlendirme

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kontrol listesine göre değerlendiriniz.

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksiğiniz varsa, faaliyete dönerek ilgili konuyu tekrarlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

Aşağıdaki cümleleri okuyarak, doğru ise D, yanlış ise Y harfi yazınız.

1. Eğitici oyuncaklar tek kişi ya da grup olarak oynamak üzere planlanır.
2. Eğitici oyuncaklar çocukların hayal güçlerini ve yaratıcı yeteneklerini geliştirirler.
3. Çeşitli biçim ve boyutlardaki eğitici oyuncaklarla oynayan çocuk renk, boyut ve objelerin anlamlarını kavrar.
4. Eğitici oyuncaklar çocuk için eğlenceli anlar yaratırken, diğer yandan etkili bir eğitimsel görev üstlenirler.
5. Eğitici oyuncaklar yaşlara göre farklılık göstermez.
6. Eğitici oyuncaklar, planda yer alan şekil, sayı, renk, zaman, boyut vb. kavramların zevkli, kolay ve doğru öğrenebilmesinde yardımcı olurlar.
7. Eğitici oyuncaklar, problemlere deneme-yanılma yoluyla çözümler bulmasını sağlar.
8. Eğitici oyuncaklar, öz bakım becerilerini geliştirmeye yönelik olamaz.
9. Çocuk oyuncakları sayesinde eşyaların mekandaki durumlarını da tanır. (orada, arkada, yanda v.b) yani çocukta mekan kavramı gelişir.
10. Eğitici oyuncaklar sadece 0-6 yaş grubu çocuklarına uygundur, daha büyük yaştaki çocuklar için uygun değildir.

Değerlendirme

Cevaplarınızı, cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçebilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ -2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, eğitici oyuncak yapımında dikkat edilecek noktaları, eğitici oyuncaklarda bulunması gereken temel özellikleri kavrayarak eğitici oyuncak hazırlama, okulöncesi eğitim kurumlarında uygulama ve değerlendirme becerisi kazanacaksınız.

ARAŞTIRMA

- Eğitici oyuncak yapımında dikkat edilecek noktaları çeşitli kaynaklardan araştırarak konu ile ilgili bilgi edininiz.
- Çeşitli kaynaklardan eğitici oyuncak örnekleri araştırınız.
- Edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşınız.

2. EĞİTİCİ OYUNCAĞI HAZIRLAMA

2.1. Eğitici oyuncağın hazırlanmasında dikkat edilecek noktalar

Çocukların eğitici oyuncakların özelliklerinden en üst düzeyde yararlanabilmeleri için eğitici oyuncak hazırlanırken aşağıdaki noktalara dikkat gerekir.

- Eğitici oyuncaklar hazırlanırken çocuğun gelişim özellikleri, gelişim düzeyi, ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır.
- Eğitici oyuncaklar, çocuğun anlayabileceği şekilde açık, anlaşılır olmalıdır.
- Eğitici oyuncaklar, basitten karmaşığa doğru hazırlanmalıdır.
- Eğitici oyuncaklar, çocuğun kendisini ifade etmesine, özgür ve rahat hissetmesine olanak sağlamalıdır.
- Eğitici oyuncaklar hazırlanırken çocukların ilgisini çekecek şekilde olmasına özen gösterilmelidir.
- Oyuncaklar sağlam, güvenli ve kullanışlı olmalıdır.
- Eğitici Oyuncaklar, bireysel yada grupça oynanabilecek şekilde düzenlenmelidir.
- Oyuncaklar hazırlanırken sınıfın durumu, çocuk sayısı dikkate alınmalıdır.

Resim 2.1:Çeşitli kavramların kazandırılmasında kullanılabilecek bir eğitici oyuncak (Sayı, Boyut v.b)

2.2. Eğitici Oyuncak Yapımı

Eğitici oyuncakları planlarken, uygularken öncelikle çocukta yaratıcı düşünme becerisinin gelişmesini hedeflemek gerekir.

2.2.1. Eğitici Oyuncağın Planlanması

Erken çocukluk eğitiminde eğitici oyuncak planlarken dikkat edilecek en önemli noktalardan birisi de belirlenen amaca ulaşabilmek için oyuncağın, belli bir aşama halinde, basitten karmaşığa doğru hazırlanmasıdır.

Eğitici oyuncaklar planlanırken;

- Eşleştirme
- Benzer ve farklı olanı bulma
- Bağlantı-lişki kurma

- Fonksiyonuna göre ilişki kurma
 - Kavramsal ilişki kurma
 - Parça-bütün ilişkisi kurma
- Gruplama
- Sıralama, şeklinde yapılabilir.

Resim 2.2: Eşleştirme ile hem renk, hem de şekil kavramı verilebilir

➤ **Eşleştirme;**

Birbirinin aynı olan, iki nesneyi bir araya getirme becerisidir. Çocuklara resimler karışık olarak verilir, resimli kartlar ya da objeler arasından birbirinin aynı olan iki şekli ya da objeyi bulup yan yana veya üst üste koyması istenir. Çocuğun tüm kartları dikkatle incelemesi, aynı olanları bir araya getirmesi gerekir. Bellek kartları, dominolar, resimli tombalalar eşleştirme oyunlarıdır. Çocuk evde yalnız ya da annesiyle birlikte, çoraplarını, eldivenlerini, patiklerini vb. nesneleri bir araya getirerek eşleştirir.

Resim 2.3: Eşleştirme kartları öğretici ve eğlendirici oyunlardandır

➤ **Benzer ve farklı olanı bulma;**

- **Benzer olanını bulma;** çocuğun bir grup nesne ya da resimli kart içinden bir ya da birkaç özelliği bakımından benzer olanları ayırt etmesidir. Örneğin; resimli kartlarla benzerini bulma oyunu,
- **Farklı olanı bulma;** bir ya da birkaç özelliği aynı olan bir grup nesneden farklı özelliklere sahip olanı ayırt etme şeklinde tanımlanabilir. Çocukların bir ya da birkaç özelliği aynı olan bir grup nesneden veya resimli karttan farklı özelliklere sahip olan bir nesneyi ayırt etmesi esasına dayanır. Örneğin; resimli kartlar üzerinden farklı olanı kapatma oyunu.

➤ **İlişki Kurma;**

İlişki kurma çocuğun dünyayı tanımasında, anlamasında önemli bir bilişsel beceridir. Çocuklar nesneleri, olayları, durumları, kavramları bu olgu ve kavramları bu olgu ve kavramlar arasındaki bağlantıyı, ilişki kurma becerisini etkili bir şekilde kullanarak çevresinde olup bitenleri algılar ve öğrenir.

İlişki kurma oyuncaklarında çocukta belli bir özellik açısından verilen ilişkiyi algılaması ve ayırt etmesi istenir. Parçaları birleştirerek resmin bütünü oluşturma, kullanıldığı yere ya da kullanım amacına göre ilişkili olanları veya belli bir özellik açısından (ör; renk) aynı olan ancak diğer tüm özellikleri farklı olanları bir araya getirme söz konusudur.

Resim 2.5: İlişki kurma oyunlarına bir örnek

Aşağıdaki alt basamaklardan oluşur:

- Fonksiyonuna göre ilişki kurma (Tombala, dominolar v.b.)
- Kavramsal ilişki kurma (Bellek kartları, zıtlıklar kartı, kavramsal ilişki kurma tombalası, domino,
- Parça-bütün ilişkisi kurma (Karışık kartlarla parça-bütün oluşturma, yap-boz)

Resim 2.6: Yap-bozlar ilişki kurmanın alt basamaklarından

➤ **Gruplama;**

Çocuğun bir dizi nesneyi şekil, renk, büyüklük vb. özelliklerine göre ayırt ederek verilen bir özelliğe göre bir araya getirebilmesidir. Örneğin; suda yaşayan hayvanlar, uçan hayvanlar, mutfak malzemeleri, kışlık giysiler gibi seçilecek nesneleri bir araya getirme.

Çocuklar 4-5 yaş civarlarında nesnelerin benzer ya da farklı yönlerini görsel olarak algılayıp basit gruplamalar yapabilir. 5-6 yaşından sonra çocuk, oyuncaklarını, eşyalarını da gruplar. Okulda da çocuk, pastel boyalar, makaslar, kâğıtlar gibi nesneleri gruplar.

➤ **Sıralama;**

Nesneleri herhangi bir özellik açısından sıralamadır. Örneğin, büyükten küçüğe ya da küçükten büyüğe doğru, azdan çoğa, çoktan aza, renkleri tonlarına göre, olayları oluş sırasına göre sıralama gibi.

Resim 2.7: Olayları oluş sırasına göre sıralamaya bir örnek

2.2.2. Kullanacağı Araç-Gereci Hazırlama

Bilişsel gelişimle ilgili araç gereç hazırlarken dikkat edilecek noktalar şunlardır;

- Çocuğun yaşına ve gelişim düzeyine uygun olmalıdır.
- Çevre koşulları ve olanaklar dikkate alınmalıdır.
- Çocuğun ilgisini ve dikkatini çekebilmelidir.
- Çocuk için güvenli olmalıdır.
- Sağlam, dayanıklı ve kullanışlı olmalıdır.
- Ekonomik olmalıdır.
- Renkler açık, belirgin ve net olmalıdır.
- Oyuncaklar basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene doğru sıra izlemelidir.

Bilişsel gelişimle ilgili araç-gereç hazırlama da işlem basamakları;

- Yapılacak araçla ilgili hangi becerinin kazandırılacağı yani hedefi belirlenmelidir.
- Yapılacak araçla ilgili kazandırılması beklenen davranışlar belirlenmelidir.
- Belirlenen hedef ve hedef davranışlarını geliştirebilecek araç modelini planlama
- Araç yapımında işlem ve işlem basamaklarını belirleme
- Aracın yapımı için gerekli malzemeyi belirleme, hesaplama, alma.
- Aracı işlem basamaklarına göre hazırlama
- Aracın kullanım yönergesini belirleme ve yazma.
- Aracın özelliğine uygun saklama kabı hazırlama.

2.2.3. Eğitici Oyuncak Yapma

Eğitici oyuncak yapılmadan önce, çocuğa kazandırılacak hedef ve hedef davranışlar belirlenir. Bunun için uygun araç-gereç hazırlanır. Örneğin; parça-bütün kavramı ile ilgili bir eğitici oyuncak hazırlamak istenilirse aşağıdaki aşamalar izlenir;

Örnek: I-Parça-bütün kavramı kartları

Oyuncağın yapımı için gerekli araç-gereçler: Mukavva, beyaz resim kağıdı, şeffaf bant, parşömen kağıdı, kurşun kalem, silgi, cetvel, maket bıçağı, yapıştırıcı, ve boyalar

Oyuncağın yapılışı;

- Kartların boyutları belirlenir.
- Kullanılacak olan resimler parşömen kağıdına yerleştirilir. Bu resimler hedefe göre belirlenir. Örneğin; ağaç türlerinin tanıtımı için; elma, armut, meşe, çam ağaçları çizilir. Her ağacın köşesine simge olarak o ağacın ürünleri ya da yaprakları kullanılır. Elma ağacının köşesine alma, armut ağacına meşe ağacına palamut, çam ağacına kozalak gibi.
- Çizilen resmin tüm düzenlemeleri yapıldıktan sonra resim kağıdına geçirilir.
- Uygun boyalarla resimler renklendirilir.
- Hazır olan resimler boyutlarına göre belirlenmiş mukavvaya yapıştırılır.
- Yapıştırma işleminden sonra mukavva, figür sayısına göre 5-6 ya bölünür. Sonra her bir resim kendi arasında parçalara bölünür.
- Kartlar parçalara ayrıldıktan sonra yıpranmaması için kenarları şeffaf bantla bantlanır.
- Her bir kart 6 parçalı olarak hazırlanmıştır. Bu parçaların her birinin köşesine o resmi simgeleyen semboller çizilir.
- Oyun zar atarak oynanacağı için, kartın parçalarının her birinin arkasına zarın yüzeyindeki puanlar çizilir.
- Grupça oynanabilmesi için bir de zar yapılır.
- Oyunun yönergesi hazırlanır.
- Hazırlanan kartları saklamak için bir boş kutu kullanılabilir.

Örnek: II-Eşleştirme tombalas

Oyuncağın yapımı için gerekli araç-gereçler: Mukavva, beyaz resim kağıdı, şeffaf bant, parşömen kağıdı, kurşun kalem, silgi, cetvel, maket bıçağı, makas, yapıştırıcı, ve boyalar

Oyuncağın yapılışı;

- Kartların boyutları belirlenir.
- Kullanılacak olan resimler parşömen kağıdına yerleştirilir. Bu resimler hedefe göre belirlenir. Tombala kartları belirlenen ölçüde kesilir. Üzeri 6 ya da 8 adet kare olacak şekilde çizilir. Parşömene çizilen resimler aralıklarla bu kartlara çizilir. Ayrıca kartların üzerindeki resimler tombalay
- Uygun boya kalemleri ile boyanır.
- Kartlar parçalara ayrıldıktan sonra yıpranmaması için kenarları şeffaf bantla bantlanır.

Tombala oyununun oynanışı şöyledir;

Tek çocuk oynadığı zaman, çocuk tombala kartlarını önüne koyar. Küçük kartları masaya yayar ya da bir torbadan çekerek, önündeki kartların üzerine yerleştirilir.

İki ya da daha fazla sayıda çocuk oynadığı zaman tombala kartlarını aralarında bölüşür ve önlerine koyarlar. Küçük kartlar bir torbaya konur. Bir çocuk torbadan kart çeker. Çektiği kartı arkadaşlarına gösterir. Önündeki kartta aynı şekil olan çocuk, “Ben de” der ve kartı alıp, kendi kartının üzerine koyar. Kartındaki şekillerin hepsini önce kapatan çocuk oyunu kazanır.

2.3. Eğitici Oyuncağı Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarında Uygulama

Eğitici oyuncaklar uygulanırken dikkat edilecek noktalar şunlardır;

- Eğitici oyuncaklar çocuğa hiçbir zaman ders anlatır gibi verilmemelidir. Doğal ortamlarda oyun şeklinde verilmelidir. Çünkü çocuklar, oyun yoluyla daha iyi ve çabuk öğrenirler.

Resim 2.9: Çocuk, oyun yoluyla öğrenir

- Çocuklar arasındaki bireysel farklılıklar unutulmamalı, aralarında rekabet ortamı oluşturulmamalıdır. Önemli olan çocuğun eğlenirken öğrenebilmesidir.
- Etkinlikler sırasında esnek olunmalıdır.
- Oyun ve yönerge çocukların anlayabileceği şekilde, açık ve net, anlaşılır olarak ifade edilmelidir.
- Yönerge sayısı birden fazla ise, aşama aşama çocuğun aklında tutabilmesi için uygulayarak açıklanmalıdır.
- Çocukların dikkatli olması, dinleme becerilerinin gelişmesi için, yönerge bir kez açık bir şekilde söylenmeli, gerekirse oyun sırasında tekrarlanmalıdır.
- Uygulama süreleri, zamanları çocuğun gelişim seviyesi ve ilgisi dikkate alınarak belirlenmelidir.
- Uygulama sırasında grupla yapılacak bir oyunda çocukların, işbirliği, sırasını bekleme, saygı gösterme gibi toplumsal kurallara uymaları açıklanır.
- Eğitici oyuncakların tamamı çocuklara verilmemeli, öğretmen önceden plan yapmalı, planına uygun oyuncacı seçerek, çocuklara vermelidir.
- Oyuncaklarla oynama tamamlandığında çocuklarla birlikte toplanıp, kaldırılmalıdır.

Resim 2.10: Eğitici oyuncaklar, çocuğa hazır bulunuşluk ilkesine uygun verilmelidir

- Öğretmen ya da ebeveyn gereksiz müdahalelerden kaçınmalıdır.
- Çocuk yanlış yaptığında kesinlikle kırıcı sözler söylenmemelidir. Bunun yerine doğru bir rehberlikle yanlışları kendisinin görmesi sağlanmalıdır.
- Eğitici oyuncaklar sadece masa başında yapılacak etkinlikler değildir. Zaman zaman bahçede bir bankın üzerinde ya da yere oturarak da yapılabilir.
- Çocuk yönergelerdekileri tamamladıktan sonra sözlü destek yapılmalı (aferin ne güzel tamamladın, ne çabuk eşleştirdin v.b.), yaptığı çalışma ile ilgili konuşulmalıdır.
- Çocuk tekrar yapmak isterse izin verilmelidir. (yap-boz, eşleştirme, sıralama v.b.)

Resim 2.11:Oyun yoluyla çocuk gerçek hayatı keşfeder

2.4. Hazırlanan Eğitici Oyuncakları Değerlendirme

Hazırlanan eğitici oyuncaklar aşağıda belirlenen değerlendirme ölçeğinde yer alan kriterler doğrultusunda değerlendirilir.

KRİTERLER	PUAN
KONU SEÇİMİ	
Seçilen eğitici oyuncağın çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygunluğu	
Seçilen eğitici oyuncağın çocuk tarafından rahat kullanılabilirliği	
HAZIRLIK	
Oyuncak için gerekli malzemeleri eksiksiz getirme	
Oyuncak için gerekli malzemeleri zamanında getirme	
Oyuncak için gerekli malzemelerin kullanışlı olması	
UYGULAMA	
Oyuncağa uygun resimleri düzgün çıkarma	
Kalıbı uygun şekilde yerleştirme	
Dikkat ederek kesme	
Parçaları uygun şekilde birleştirme	
Oyuncağı sağlam bir şekilde oluşturma	
Oyuncağı saklamak amacıyla uygun bir kutu hazırlama	
YARATICILIK	
Renklerin seçimini oyuncağın özelliğine uygun şekilde kullanma	
Yapılan oyuncağın orijinal olmasını sağlama	
Değişik karakterlerde oyuncak hazırlama	
ÇALIŞMA DÜZENİ	
Temiz ve düzenli çalışma	

Çalıştığı yerin temizliğine özen gösterme	
Çalışmaya istekli olma	
Arkadaşları ile işbirliği yapma	
EKONOMİKLİK	
Çalışma süresini iyi kullanma	
Malzeme seçiminde ucuz ve kullanışlı olmasına dikkat etme	
Malzemeyi israf etmeden kullanma	
Artık malzemeleri değerlendirebilme	
Oyuncağı istenilen zamanda teslim etme	

UYGULAMA FAALİYETİ

Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulamak üzere bir eğitici oyuncak planlayarak uygulayınız.

	İşlem Basamakları	Öneriler
1.	➤ Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun bir eğitici oyuncak planlayınız.	➤ Eğiti oyuncacı tek ya da iki-üç kişilik gruplar oynayacak şekilde planlayınız.
2.	➤ Eğitici oyuncak için malzeme seçiniz.	➤ Malzemenizi mümkünse tahtadan seçiniz. Yoksa karton, mukavva v.b malzemelerden yararlanabilirsiniz. Malzemenizin sağlam ve dayanıklı olmasına dikkat ediniz. Çok küçük parçalar olmamasına dikkat ediniz.
3.	➤ Resimlerini çiziniz.	➤ Resimlerin basit, anlaşılır olmasına dikkat ediniz.
4.	➤ Resimleri boyayınız.	➤ Fazla rengi bir arada kullanmayınız. Renk uyumuna dikkat ediniz.(Sadece siyah ve beyaz bazen daha etkili olabilir.) ➤ Malzemeniz tahta ise yağlı boya kullanınız. Mukavva ve ya karton ise suluboyayı çok az sulandırarak boyayınız.
5.	➤ Oyuncacı vernikleyiniz.	➤ Oyuncacının her yerini verniklemeye dikkat ediniz.
6.	➤ Eğitici oyuncacı bir erken çocukluk eğitimi kurumunda uygulayınız.	➤ Kurumdan randevu almayı unutmayınız. Çocuklara oyuncacı tanıtınız. Oynarlarken sözlü açıklamalarda bulununuz. Çocukları özgür bırakınız, zorlamayınız. Bireysel farklılıklara dikkat ediniz.
7.	➤ Deneyimlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Deneyimleriniz ile ilgili notlar olarak arkadaşlarınızla paylaşınız

KONTROL SİTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

	Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1.	➤ Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun bir eğitici oyuncak planladınız mı?		
2.	➤ Eğitici oyuncak için malzeme seçtiniz mi?		
3.	➤ Resimlerini çizdiniz mi?		
4.	➤ Resimleri boyadınız mı?		
5.	➤ Oyuncakı verniklediniz mi?		
6.	➤ Eğitici oyuncak bir erken çocukluk eğitimi kurumunda uyguladınız mı?		
7.	➤ Deneyimlerinizi arkadaşlarınızla paylaştınız mı?		
	Toplam		

Değerlendirme

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kontrol listesine göre değerlendiriniz.

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksiğiniz varsa, faaliyete dönerek ilgili konuyu tekrarlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki cümleleri okuyarak, doğru ise D, yanlış ise Y harfi yazınız.

1. () Bellek kartları, dominolar, resimli tombalalar eşleştirme oyunlarıdır.
2. () Eğitici oyuncaklar evde de çok rahat hazırlanabilir.
3. () Fonksiyonuna göre İlişki Kurma, Kavramsal İlişki Kurma, Parça-Bütün İlişki Kurma sıralamanın alt basamağıdır.
4. () Eğitici oyuncak yapımında kullanılacak malzemelerin çocuğa zarar vermeyecek nitelikte olması gerekir.
5. () Oyuncaklar basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene doğru sıra izlemelidir.
6. () Çocuklar arasındaki bireysel farklılıklar unutulmamalı fakat yine de aralarında rekabet ortamı oluşturularak, öğrenme hızlandırılmalıdır.
7. () Eğitici oyuncakların amaçlarından biride; çocuğun eğlenirken öğrenebilmesidir.
8. () Mukavva ve tahta, eğitici oyuncakların yapımında kullanılacak uygun malzemelerdendir.
9. () Eğitici oyuncak yapılmadan önce, çocuğa kazandırılacak hedef ve hedef davranışlar belirlenir.
10. () Çocuk oyuncaklarla oynarken, anne-baba müdahalede bulunabilir.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Tüm cevaplarınız doğru ise modül değerlendirmeye geçiniz.

Aşağıdaki cümleleri okuyarak, doğru ise D, yanlış ise Y harfi yazınız.

1. () Yönerge sayısı birden fazla ise, aşama aşama çocuğun aklında tutabilmesi için uygulayarak açıklanmalıdır.
2. () Çocukların dikkatli olması, dinleme becerilerinin gelişmesi için, yönerge bir kez açık bir şekilde söylenmeli, gerekirse oyun sırasında tekrarlanmalıdır
3. () Eğitici oyuncakların planlanmasında çocukların yaşları ve gereksinimleri göz önünde bulundurulmalıdır.
4. () Müzik etkinliklerinde örneğin “Beş küçük şişe sallanıyor” şarkısıyla sayı kavramı pekiştirilebilir.
5. () Uygulama sırasında grupta yapılacak bir oyunda çocukların, işbirliği, sırasını bekleme, saygı gösterme gibi toplumsal kurallara uymaları açıklanır.
6. () Eğitici oyuncaklar çocuklar için sadece eğlenceli anlar yaşatır, eğitimsel bir görev üstlenmezler.
7. () Çocuklar eğitici oyuncaklarla oynarken gelecekte üstlenecekleri rolleri öğrenemezler.
8. () Eğitici oyuncaklar çocuğun gözlem, keşfetme, dikkat gibi zihinsel işlevlerini desteklemezler.
9. () Çocuk zaman kavramını algılamaya başladıkça olaylarla zaman arasında ilişki kurmaya başlar.
10. () Eğitici oyuncaklar çocukların tüm gelişimlerini destekler.

Değerlendirme

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz.

Öğrenme faaliyetleri ölçme değerlendirme ve modül değerlendirme bölümünde istenen çalışmaları başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçebilirsiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYEİ -1 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	D
4	D
5	Y
6	D
7	D
8	Y
9	D
10	Y

ÖĞRENME FAALİYEİ -2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	Y
7	D
8	D
9	D
10	Y

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	D
4	D
5	D
6	Y
7	Y
8	Y
9	D
10	D

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- DÜZCE, Nermin Gökçe, CİNEL, Nur Özyeşer, **Erken Çocukluk Döneminde Bilişsel Gelişim Etkinlikleri**, Ankara, 2006.
- OĞUZKAN, Şükran, AVCI, Neslihan, **Okul öncesinde Eğitici Oyuncaklar**, İstanbul, 2000.
- DİRİM, Ayşegül, **Okul Öncesi Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İSTANBUL, 2000.
- ÖZDEMİR, Melda, **Yapma Sergül, Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İSTANBUL, 2006.
- OĞUZKAN, Şükran; SAPMAZ, Neriman, **Yaratıcı Çocuk Faaliyetleri**, İSTANBUL, 1993.
- SERT, Sergül; **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İSTANBUL, 2006.

KAYNAKLAR

- DÜZCE, Nermin Gökçe, CİNEL, Nur Özyeşer, **Erken Çocukluk Döneminde Bilişsel Gelişim Etkinlikleri**, Ankara, 2006.
- OĞUZKAN, Şükran; SAPMAZ, Neriman, **Yaratıcı Çocuk Faaliyetleri**, İSTANBUL, 1993.
- OĞUZKAN, Şükran; DEMİRAL, Özgör; TÜR, Gülseren; TEZCAN, Emine, **ANOKULLARINDA Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, ANKARA, 1987.
- SERT, Sergül, **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İSTANBUL, 2006.
- DİRİM, Ayşegül, **Okul Öncesi Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İSTANBUL, 2000.
- <http://www.bebeshop.com.tr>
- <http://www.cocuksevgisi.com>
- <http://www.amazon.co.uk/Soft-Toys-Bears-Characters-Ducks>
- <http://www.baby-toys.co.uk/>
- <http://www.annecocuk.com>
- <http://www.toys.com>